

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 86/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 14/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto jatkaa valmiuteen ja varautumiseen liittyvän sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan lainsäädännön kehittämistä edelleen ottaen lisäksi huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen yhteensopivuuden Naton jäsenyysohjeiden kanssa, ja jatkaa viipymättä tarvittavien hallituksen esitysten antamista eduskunnalle valmiuden ja varautumisen turvaamiseksi.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto huomioi kaikessa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön valmistelussa ja hyvinvointialueiden ohjauksessa sen, että lainsäädäntö ja hyvinvointialueiden ohjaus tukevat valmiutta ja varautumista.
3. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto varmistaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyön ja koordinaation sosiaali- ja terveydenhuollon käynnissä olevissa, alkavissa ja tulevaisuudessa rakennushankkeissa siten, että rakennushankkeissa huomioidaan valmiuden ja varautumisen tarpeet.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (612/2021) uusi 53 a,
53 b ja 53 c § seuraavasti:

7 luku

Valmius ja varautuminen

53 a §

Virka-apu Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Pohjois-Atlantin liitolle

Hyvinvointialue on velvollinen normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslain 3 §:n 4—6 kohdan mukaisissa poikkeusoloissa antamaan Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle sekä Puolustusvoimien pyynnöstä Pohjois-Atlantin liitolle, sen jäsenmaiden asevoimille ja muille Suomen liittolaisille niiden tarvitsemaa virka-apua terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä. Virka-apun antamisen on oltava virka-apun pyytäjän vastuulle kuuluvien henkilöiden terveyden turvaamisen kannalta välttämätöntä. Virka-apun antaminen ei saa vaarantaa hyvinvointialueen muiden lakisääteisten tehtävien hoitamista.

Hyvinvointialueella on oikeus saada korvaus sille aiheutuneista välittömistä kustannuksista virka-apua pyytäneeltä tai sitä saaneelta.

53 b §

Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyö

Hyvinvointialue on velvollinen varautumaan valmiuslain 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin poikkeusoloihin ja niissä tapahtuvaan Puolustusvoimien ja Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenmaiden asevoimien tukemiseksi tarvittavan terveydenhuollon järjestämiseen valtioneuvoston päätöksessä tarkemmin määrättyllä tavalla:

- 1) turvaamalla ja suojaamalla kriittisiä terveydenhuollon toimitiloja huomioiden myös alueen väestön tarve;
- 2) mahdollistamalla kriittisten terveydenhuollon toimintojen siirrettävyys niiden suojaamiseksi;
- 3) ylläpitämällä normaaliolojen tason ylittäviä ensihoidon resursseja; ja
- 4) turvaamalla riittävä materiaalisen varautumisen taso lääkkeissä, hoitotarvikkeissa ja lääkinällisissä laitteissa.

Hyvinvointialue on velvollinen osallistumaan valtioneuvoston päätöksessä tarkemmin määrättyllä tavalla yhteiseen suunnitteluun, koulutukseen ja harjoitteluun Puolustusvoimien ja Pohjois-Atlantin liiton kanssa 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi ja tarvittavan osaamisen varmistamiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 110/2025 vp

Tässä pykälässä tarkoitettuun valtioneuvoston päätökseen ei saa hakea muutosta.

53 c §

Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyön rahoitus

Valtio vastaa hyvinvointialueille 53 b §:n 1 ja 2 momenteissa määriteltyjen tehtävien kustannuksista.

Valtioneuvosto päättää 53 b §:ssä tarkoitettulla päätöksellä tarkemmin tehtävien ja rahoituksen kohdentamisesta puolustussuunnittelun terveydenhuollon tarpeisiin perustuen. Valtioneuvoston päätöksessä 53 b §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien tarkempi määrittely ja alueellinen kohdentaminen on toteutettava valtion talousarvioon tarkoitusta varten otetun määrärahan rajoissa. Valtioneuvoston päätös valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä hyvinvointialueiden, Puolustusvoimien ja puolustusministeriön kanssa.

Valtioneuvosto myöntää hyvinvointialueelle 53 b §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi valtion rahoituksen hakemuksetta varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveysministeriö maksaa rahoituksen hyvinvointialueelle etukäteen valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

Jos varainhoitovuoden aikana ilmenee sellaisia 53 b §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja varautumistehtäviä, joita ei ole voitu ottaa huomioon tehtäessä hyvinvointialueelle kuluva varainhoitovuotta koskeva 2 momentin mukainen päätös, voidaan näiden tehtävien osalta tehdä erillinen päätös varainhoitovuoden aikana. Sosiaali- ja terveysministeriön on maksettava päätöksen mukaisista tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi tarkoitettu valtion rahoitus hyvinvointialueelle ilman aiheetonta viivytystä.

Edellä 53 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisiin tehtäviin kohdistuvia investointeja ja investointeja vastaavia sopimuksia ei sisällytetä hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueiden investointisuunnitelmiin eikä tämän lain 25 §:n 2 momentin mukaisiin investointisuunnitelmien osasuunnitelmiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 9 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 110/2025 vp

9 §

Terveysthuolto

Hyvinvointialueen velvollisuudesta antaa Puolustusvoimille, Pohjois-Atlantin liitolle ja sen jäsenmaiden asevoimille sekä muille Suomen liittolaisille niiden tarvitsemaa virka-apua terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 53 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 11.11.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri